

Økonomien i OK21-resultatet

- Hvordan skal jeg forstå rammen på 6,75 pct.?..... 1
- Hvordan afspejles OK21 i skolernes budgetter? 2
- Hvordan er det nu: Er reststigningen og tilbageløbsmidler det samme? 3

Hvordan skal jeg forstå rammen på 6,75 pct.?

Ved OK21 er der aftalt en samlet økonomisk ramme for det statslige forhandlingsområde på 6,75 pct.

Rammen er sammensat således:

	1.4.2021	1.10.2021	1.4.2022	1.10.2022	1.4.2023	1.10.2023	I alt
Aftalte lønstigninger 1)	0,8%	0,3%	1,19%	0,3%	1,48%	0,35%	4,42%
Midler til andre formål 4)			0,20%				0,20%
Reguleringsordningen 2)			0,36%		0,27%		0,63%
Reststigningen 3)	0,5%		0,5%		0,5%		1,5%
I alt							6,75%

Rammen er sammensat af forskellige elementer:

1. Generelle lønforbedringer

For det første er der aftalt nogle **lønstigninger**. Det er lønstigninger, som alle får, og som der er sikkerhed for bliver udløst på de forudsatte tidspunkter. Der er i alt aftalt generelle lønstigninger på 4,42 pct.

2. Udmøntninger fra reguleringsordningen

Herudover er der skønnet **udmøntninger fra reguleringsordningen**. Der er forudsat udmøntet i alt 0,63 pct. fra reguleringsordningen, som udmøntes 1. april 2022 og 1. april 2023.

De lønændringer, som følger af reguleringsordningen, udmøntes til alle på samme måde som de generelle lønforbedringer. Udmøntningen fra reguleringsordningen lægges således til de generelle lønforbedringer, der udløses på udmøntningstidspunktet.

Reguleringsordningen blev i 2021 udmøntet pr. 1. februar 2021. For udmøntningen for 2022 og 2023 er der tale om et skøn i forhold til udmøntning. Den reelle udmøntning fra reguleringsordningen vil dels

afhænge af, hvordan den private lønudvikling reelt udvikler sig, dels hvilket niveau reststigningen i staten vil ligge på.

Ved beregningen af den skønnede udmøntning fra reguleringsordningen er der således indlagt et skøn for den private lønudvikling og for reststigningen i staten, jf. nedenfor. Hvis den private lønudvikling reelt bliver højere end forudsat, udmønter reguleringsordningen mere end det skønnede og vice versa. Hvis den statslige reststigning bliver højere end forudsat, udmønter reguleringsordningen mindre end det skønnede og vice versa.

Udmøntninger fra reguleringsordningen kan også være negative (det er tilfældet, hvis den statslige lønudvikling har ligget over den private lønudvikling). I så fald trækkes udmøntningen fra reguleringsordningen fra de aftalte, generelle lønforbedringer. Det var det, vi så pr. 1. februar 2021, hvor coronakrisen har skabt en voldsom opbremsning af lønudviklingen på det private arbejdsmarked, hvilket førte til en negativ udmøntning fra reguleringsordningen for statsansatte. Foreslås strøget, da vi ellers bør have mellemregningen med.

3. Forudsat reststigning

I den samlede ramme på de 6,75 pct. indgår også en forudsat reststigning på 0,5 pct. i de enkelte overenskomster, dvs. i alt 1,5 pct.

Reststigningen er ikke et egentligt lønelement, men er forskellen imellem den reelle lønudvikling for de ansatte i staten, således som den fremgår af Danmarks Statistiks Lønindeks, og den aftalte lønudvikling. Reststigningen er således ikke en løndel, som udmøntes til de ansatte på et bestemt tidspunkt.

Reststigningen kan fx bestå i, at der udmøntes mere end hidtil i lokal løndannelse, men det kan også afspejle andre forhold, fx en ændring i medarbejdersammensætningen. Hvis lavere lønnede medarbejdere udskiftes med højere lønnede medarbejdere, vil det afspejles i en højere reststigning. Dvs. et højere uddannelsesniveau blandt medarbejderne eller fx flere chefer vil alt andet lige betyde en højere reststigning.

Ved fastlæggelsen af de 0,5 pct. har man set på, hvilket niveau reststigningen har ligget på i de senere år, altså hvad den har reelt ligget på. Hvis man har skønnet forkert, vil det som nævnt udlignes via reguleringsordningen. Har man skønnet reststigningen for høj (dvs. hvis den reelle reststigning bliver lavere end forudsat), vil der alt andet lige udmøntes mere i reguleringsordningen.

4. Andre formål

Endelig indgår der i rammen 0,2 pct. til andre formål.

Dette dækker over alt andet, der er aftalt i overenskomsten, og som parterne har forudsat koster noget. Det er hovedsageligt seniorbonusen og sorgorloven, som ligger her.

Hvordan afspejles OK21 i skolernes budgetter?

Princippet er normalt, at skolernes taxametre opskrives med de aftalte lønforbedringer, der følger af overenskomstindgåelsen. Det gælder både for de centralt aftalte, generelle lønforbedringer og ift. reguleringsordningen. Det indgår i den såkaldte Pris- og Lønregulering (også kaldet PL-reguleringen) af det statslige tilskud til skolerne.

Når der pris- og lønreguleres for det enkelte år, indeholder det to elementer:

1. Forventningerne til stigningerne i det kommende finansår
2. Korrektion i forhold til sidste års forventning (niveauekorrektion)

Det betyder, at hvis skolens ledelse beklager sig over, at der med overenskomstindgåelsen ikke er råd til dette og hint, fordi pengene skal gå til de aftalte lønforbedringer, er modargumentet, at skolen kompenseres for udgifter som følge af overenskomsten via PL-reguleringen.

Reststigningen indgår derimod normalt ikke i PL-reguleringen. Det vil sige, at finansieringen af denne skal findes inden for de eksisterende rammer.

I de år, hvor der aftales nye overenskomster, vil Finansministeriets skøn over lønudviklingen være mere usikkert. I finansloven for 2021 er lønstigningen budgetteret højere end de aftalte lønstigninger. Derfor må det forventes, at der vil ske en nedjustering enten som en tilskudsreduktion og takstnedsættelse midt på året (som det skete i 2015 og 2016) eller ved niveauekorrektionen for PL anvendt til næste års finanslov.

Hvordan er det nu: Er reststigningen og tilbageløbsmidler det samme?

Det er det ikke, og det er faktisk vigtigt at skelne mellem reststigning og tilbageløbsmidler.

Tilbageløbsmidler er frigjorte lokale lønmidler og markerer populært sagt det, der skal bruges for at fastholde lønsummen uændret, dvs. at undgå en negativ lønudvikling - og sikre det lønniveau, som skolerne for så vidt har fået midler til.

Reststigningen er der, hvor der ydes noget ud over tilbageløbsmidlerne – og hvor det vil markere sig i en højere lønudvikling.